

ORGANISTA

Rok IX

luty 2007

89

WIELKOPOSTNY DZIEŃ SKUPIENIA DLA ORGANISTÓW

Serdecznie zapraszamy na Wielkopostny Dzień Skupienia dla Organistów Archidiecezji Krakowskiej, który w tym roku będzie miał miejsce **24 lutego 2007 roku (sobota) od godz. 10. 00** w budynku Archidiecezjalnej Szkoły Muzycznej I i II st. w Krakowie, ul. Prosta (Prokocim).

Komisja Muzyki Kościelnej

JAN RYBARSKI ODZNACZONY ORDEREM ŚW. GRZEGORZA

Jan Rybarski urodził się w 1941 roku w Czernichowie, uczył się w Salezjańskiej Szkole Organistowskiej w Przemyślu. Od 1959 roku pracuje jako organista parafialny i prowadzi chór *Mariański* w parafii NMP z Lourdes w Krakowie. Studiował w Wyższej Szkole Muzycznej w Krakowie. Czynnie włącza się w pracę na polu muzyki kościelnej jako członek Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Kościelnej. Zawsze chętny do współpracy (charytatywnej) podczas uroczystości

liturgicznych Kościoła Krakowskiego, z których najważniejsze były te z udziałem Sługi Bożego Jana Pawła II. Pracował przez wiele lat jako wykładowca muzyki kościelnej na: Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (1985-1989), seminarium oo. Karmelitów (1985-1989), Instytucie Teologicznym xx. Misjonarzy na Stradomiu (1995-2003). W roku 2000 przeprowadził przewód doktorski w Akademii Muzycznej w Krakowie.

Uroczystość odbyła się w kościele NMP z Lourdes 18 listopada, a wręczenia papieskiego odznaczenia dokonał Ks. Kard. Stanisław Dziwisz.

Z dziejów krakowskiej organistyki w XVIII, XIX i latach międzywojennych XX wieku

W omawianym okresie działało w Krakowie 8-miu organmistrzów. Ignacy Ziernicki (1752-1827) – organmistrz krakowski, zbudował nowe organy w Katedrze na Wawelu (1785), w kościele Mariackim (1800), pod koniec XVIIIw. Przeprowadził remont organów u OO. Franciszkanów, remontował też organy w kościele Bożego Ciała (1775-1778). (?)Ogonowski reperował organy w kościele OO. Dominikanów p.w. św. Trójcy (1776-1787). Szymon Sadkowski (1765-1766) zbudował organy w kościele św. Anny (1723-1727) oraz nowe 20-głosowe organy w kościele p.w. Bożego Ciała Kanoników Lateraneńskich. Organmistrz Józef Sitarski (?-1774) był prawdopodobnie braciszkiem cysterskim, organistą w Opactwie OO. Cystersów w Jędrzejowie. Zbudował też organy 27 głosowe w kościele OO. Dominikanów (1768). Jakub Stankiewicz z Zatora remontował organy w kościele XX. Misjonarzy na Stradomiu (1755,1759, 1764). Eugeniusz Pasierbski/Pasierbiński (?-po 1710) bernardyn, organista i organmistrz w klasztorze OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej, zbudował organy w kościele OO. Bernardynów w Krakowie (1702-1712) na miejsce spalonych przez wojska szwedzkie w 1655 roku. Wojciech Pankiewicz (1706-1773) – o. Ferdynand – pijar naprawiał organy w kościołach pijarów.

Z wielkim żalem należy stwierdzić brak dotychczasowego kompleksowego i w pełni udokumentowanego opracowania danych o polskich organmistrzach. Posiadamy tylko jakieś ogólne fragmentaryczne dane i to jeszcze nie w pełni zweryfikowane. Zaistniała sytuacja wskazuje na brak dotychczas zrozumienia wśród teoretyków muzyki i muzykologów, a także i duchowieństwa dla problematyki muzycznej, stanowiącej niewątpliwie część naszej kultury narodowej. Jedynie fundamentalna praca J. Gołosa pt. *Polskie organy i muzyka* z roku 1972 omawia szeroko i w miarę ówczesnych możliwości w oparciu o źródła tę problematykę w zakresie ogólnopolskim. Posłużyła ona jako podstawa i punkt wyjścia również autorowi niniejszego cyklu, który wraz z własnymi badaniami oparł się na niej. Powoli jednak sytuacja się zmienia, o czym świadczą pojawiające się artykuły i rozprawki na powyższy temat.

Do przekazu zamieszczonego w pierwszym artykule niniejszego cyklu trzeba wnieść następującą poprawkę: w świetle ostatnich badań używana nazwa tego instrumentu w XVIII wieku występowała w liczbie pojedynczej „organ”. Po raz pierwszy użył obecnie używanej nazwy w liczbie mnogiej „organy” w roku 1821 Karol Kurpiński („Tygodnik muzyczny i dramatyczny” 3 II 1821, nr 5, s. 18). 26 lat wcześniej proboszcz wawelski ks. Wacław Sierakowski, użył jeszcze w swym podręczniku („sztuka muzyki dla młodzieży krajowej”, Kraków 1795/96, tom III, s. 49) starej nazwy „organ”.

3 – Literatura organowa jaka powstała w Krakowie a także i w Polsce w ogóle jest w tym okresie bardzo uboga. Z istniejących na jej temat informacji wiadomo, że zachował się fragment zbioru rękopiśmiennego z pierwszej połowy XVIII wieku zamieszczony w bliżej nieznannej tabulaturze („Polski Rocznik Muzykologiczny” 1939, tom II, s. 116-121).

ROK LITURGICZNY

Święto Ofiarowania Pańskiego

Ofiarowanie Pańskie jest świętem Pana Jezusa. Jest to pamiątka ofiarowania Jezusa w świątyni. W święcie w jakiejś mierze dominuje

procesja ze świecami podczas śpiewu antyfony: Światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego Izraela. Jest to więc modlitwa, by wierni mogli stanąć przed Bogiem Światłością z czystymi sercami i by swoim życiem dążyli na spotkanie ze Zbawicielem w wieczności. Śpiewamy zatem podczas Mszy św. takie pieśni jak: Ach witajże pożądana, Bóg się rodzi, Niepojęte dary, Z nieba wysokiego. Podczas zaś procesji ze świecami śpiewać można: Światło na oświecenie pogan, Tron Twój Syjonie, Ustrój ołtarz swój (zobacz śpiewnik Magnificat str. 313-314).

Wielki Post

Podobnie jak okres Adwentu - czas Wielkiego Postu dzielimy na dwie części. **Okres pokutny** - trwający do V niedzieli Wielkiego Postu oraz **Okres pasyjny** rozpoczynający się od poniedziałku po V niedzieli Postu.

Środa Popielcowa

W:	<i>Bądź mi litościw</i>	Sdl 356
Posypanie:	<i>Posypmy głowy popiołem</i>	
OF:	<i>Z tej biednej ziemi</i>	Sdl. 172
K:	<i>Pokładam w Panu ufność mą</i>	Mgn. 424
U:	<i>Wydawajcie owoce</i>	Mgn. 208
Z:	<i>Jezu ufam Tobie</i>	

I niedziela

W:	<i>Kto się w opiekę</i>	Sdl. 334
OF:	<i>Bliskie jest królestwo Boże</i>	Mgn. 204; L. 172
K:	<i>Nieskończona, najśliczniejsza</i>	L. 302
U:	<i>Czego chcesz od nas Panie</i>	Mgn 538; Sdl. 329
Z:	<i>Z tej biednej ziemi</i>	Sdl. 172

Bardzo prosimy o przesyłanie na poniższy adres wszelkich sugestii, uwag i informacji odnośnie biuletynu jak i życia liturgicznego w parafiach oraz wydarzeń w środowisku organistów. **Redakcja** dodatku do Biuletynu duszpasterskiego *Organista*: 31-004 Kraków, ul. Franciszkańska 3. Skład redakcji: s. S. Ferfogli, Ł. Kmieciak, T. Kuc, ks. S. Mieszczak, K. Pawlisz, ks. R. Tyrała, L. Surmacz, M. Walczak - redaktor naczelny. Zobacz: www.aso.diecezja.krakow.pl